

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 5 (II) 2019

ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල සිසුන්ගේ සදාචාර සංවර්ධනය : ළමා නාට්‍ය කලාව

ඩබ්ලිවු. ඩී. ඒ. චිතාරණ

භාෂා සංස්කෘතික අධ්‍යයන හා ප්‍රාසංගික කලා අධ්‍යයනාංශය

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

Email:

Abstract

Moral development is the process thought which children develop proper attitudes and behaviors toward other people in society, based on social and cultural norms, rules, and laws. Morals are something which parents and teachers should teach the kids. They should be taught what is right and what is wrong. The understanding of morality and their sense of right and wrong depends on the environment they are growing in, as well as on their emotional, cognitive, physical, and social skills. Theories of moral development such as those by Piaget and Kohlberg usually focused on the cognitive or rational aspect, and seldom included the affective aspect in their construction. The characteristics of the stages of moral development in the present paper are elaborated with special reference to psychological needs, altruism and human relationships, and justice reasoning According to the Children's Theatre Association of America, one can look at all dramatic activity as existing on a continuum with Drama in its Natural State at one extreme and formal Theatre at the other. Drama helps develop Moral, personality, and empathy.

Key words: Moral development, psychological View, Children, Child Drama.

හැඳින්වීම

පුද්ගලයෙකුගේ සංවර්ධනයට අදාළ සදාචාර මූලධර්ම පද්ධතියක් හඳුනාගෙන එය ක්‍රියාවට නැංවීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයකි. මෙය අධ්‍යාපනයේ ප්‍රමුඛ කාර්යයකි. පාසලින් පිට වන දරුවාගේ දැනුම, කුසලතා, පමණක් ප්‍රමාණවත් නැත. ආකල්ප සහ සදාචාර අධ්‍යාපනය අවශ්‍ය යැයි කවුරුත් පිළිගනිති. එහෙත් මෙම සදාචාර පුහුණුව යම් අවස්ථාවල අහම්බයෙන් මිස වැඩි අවධානයෙන් යුක්ත ව සිදු වන ක්‍රියාදාමයක් නො වන බව පෙනේ. රැල්ප් පෙරිගේ මෙම ප්‍රකාශයේ අරුත තුලනාත්මක ව සදාචාර අධ්‍යාපනය නො සලකා ඇති බව යි.

සදාචාර සාරධර්ම ඉතිහාසය, භෞතික විද්‍යාව, ගණිතය හා සමාන නො වන බවත් එසේ වන්නේ නම් ඊට විශේෂඥයන් සිටිය යුතු බවත් වෘත්තීය පුහුණුවක් ලැබූ ගුරුවරුන් මගින් ඉගැන්විය යුතු බවත් ඒ පිළිබඳ ව පර්යේෂණ කළ යුතු බවත් ඊට කාලසටහනේ කාලච්ඡේද වෙන් විය යුතු බවත් ගිල්බර්ට් පවසයි. විශේෂයෙන් අවංක භාවය හා පරාර්ථකාමිත්වය පුරුදු කිරීමට කාලච්ඡේද වෙන් කළ යුතු බව පවසන ගිල්බර්ට් 'සද්ගුණය ඉගැන්විය හැකි ය' යන්න 'ඉගැන්විය යුතු ය' යනුවෙන් වෙනස් කළ යුතු බව ද පවසයි.

ඇතැම් රටවල සදාචාර අධ්‍යාපනය ආගමික ආයතනවලට පවරා ඇත. ලංකාවේ ඇත්තේ ද ආගමික සදාචාරයකි. එය විවිධ ආගම් ඔස්සේ අනිවාර්ය විෂයයක් ලෙස දක්වා සම්ප්‍රේෂණය කරයි. එය ආගමික කටයුත්තක් ලෙස කරන්නකි. මේවා අතර සදාචාර අධ්‍යාපනයේ විවිධත්වයක් දැකිය හැකි වේ. එය ඇතැම් විටෙක එක් එක් ආගමික සමාජ තල අතර ගැටීම්වලට යෙදවීමක් ද විය හැකි ය. එක ආගමික අසම්මත දේ වෙනත් ආගමික සදාචාරය ඔස්සේ සාධාරණ විය හැකි බැවිනි.

සෝවියට් රුසියාව, චීනය, කියුබාව වැනි සමාජවාදී අර්ථ ක්‍රම පැවැති රටවල දැනුම වර්ධනයට, කුසලතා වර්ධනයට නො දෙවැනි වටිනාකමක් සදාචාරයට ද ඇත. මාක්ස්වාදී දර්ශනය අනුව මේ රටවල ඒ සඳහා ආගමික පදනමක් අවශ්‍ය නො වේ. එහි ඇති සදාචාර නීති පද්ධතිය සමාජ අවශ්‍යතා ඉටු කරන, සමාජ යහපත සඳහා පුරවැසියන් අතර සහයෝගිතාව සහ සාමූහික භාවය ආරක්ෂා කරන අධ්‍යාපනයකි. මේ ආකාරයට විවිධ රටවල විවිධාකාර ක්‍රම ඔස්සේ සදාචාර අධ්‍යාපනය සමාජයට සම්ප්‍රේෂණය කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ද සදාචාරය පිළිබඳ ක්‍රමානුකූල ඉගෙනුමක් පාසල් අධ්‍යාපනයේ විෂය මාලාවකින් ලබාදිය යුතු වෙයි. පාසල් ජීවිතයේ දී ළමයා ඉගෙනගන්නා විෂය ධාරා මඟින් සදාචාර සාරධර්ම ව්‍යවහාර වන ආකාරය පිළිබඳ දැනුම එම විෂය හා සමාන ව ම ගැඹුරින් ලබාදිය යුතු වේ. මේ කටයුත්තේ දී නාට්‍ය හා රංග කලාව විෂය ක්ෂේත්‍රය ඉතා වැදගත් වේ.

අරමුණ හා පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම ලිපියේ අරමුණ වන්නේ සදාචාර සංවර්ධනය ළමා නාට්‍ය ඇසුරින් ඉටු කරගත හැකි ඉඩ ප්‍රස්තාව විශ්ලේෂණය කිරීම ය. අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල සිසුන්ගේ සදාචාර සංවර්ධනය හා නාට්‍ය කලාව අතර සම්බන්ධය විමර්ශනය කිරීමට ය. ඒ පිළිබඳ ව ඉතා නිවැරදි අපක්ෂපාති තොරතුරු ලබා ගැනීම අවශ්‍යය විය. අරමුණු 4ක් ඔස්සේ අධ්‍යයනය මෙහෙයවීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. එම අරමුණු පහත සඳහන් වේ.

1. ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල සිසුන්ගේ සදාචාර සංවර්ධනයෙහි රටා හඳුනා ගැනීම.
2. සදාචාරය සහ සදාචාර සංවර්ධනයේ අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීම.
3. ළමා නාට්‍යවල කාර්යභාරය විවිධ දෘෂ්ටිකෝණයන්ගෙන් විශ්ලේෂණය කිරීම
4. ළමා නාට්‍යවලින් සදාචාර සංවර්ධනයට දක්වන දායකත්වය හඳුනා ගැනීම.

මෙම අරමුණුවලට අනුව විෂය පථය හා කාර්යභාරය අනාවරණය කර ගැනීමට

ප්‍රාමාණික විෂය සන්ධාරයක් අධ්‍යයනය කිරීමට අවශ්‍ය විය. මෙවැනි ගැඹුරු අනාවරණයක් අවශ්‍ය විටකදී එම ක්‍රියාවලියට අයත් සම්පත් සහ එම ක්‍රියාවලියට අදාළ සියලු ප්‍රභව මෙන්ම එයට අදාළව සිදුවන මානව අන්තර් ක්‍රියාවන් කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. ඥානවිභාග කාර්යයේ දී උද්ගාමී තර්කනය යොදා ගත් අතර එහි දී විචල්‍ය පරායත්ත ස්වභාවයකින් යුක්ත විය. මෙම අධ්‍යයනයේ දී උද්ගාමී තර්කනය යොදාගෙන මානවයාගේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ පවත්නා රටාවන් (pattern) හඳුනාගෙන පොදු රටාවක් හෝ ලක්ෂණ ගොඩනැගීමේ ප්‍රයත්නයක යෙදුණි. එහි දී තාවකාලික උපන්‍යාස (Tentative Hypothesis) ගොඩ නගා ගැනිණ. එම උපන්‍යාස තවදුරටත් පරීක්ෂා කිරීමෙන් සමහර උපන්‍යාස ප්‍රතික්ෂේප (නිෂ්ප්‍රමාණ) වූ අතර සමහර උපන්‍යාස පිළිගැනීමට (සප්‍රමාණ) භාජනය විය.

මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවේශය කාණ්ඩයට අයත් වන තේමා විශ්ලේෂණය (Content Analizis) එළඹුම මෙම පර්යේෂණයේ දත්ත රැස් කිරීම සහ විශ්ලේෂණයට යොදා ගැනිණි. දත්ත රැස් කිරීමට ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සහ පර්යේෂණ අනාවරණ අධ්‍යයනය ප්‍රමාණවත් ලෙස සිදු විය. ඒ අනුව න්‍යාය සහ ආනුභවික වාර්තා කරන ලද නියම සිද්ධීන් හා තොරතුරු මෙන් ම ඒවා සංසන්දනය කරමින් පර්යේෂණය සඳහා පදනම් වන මූලික ඒකකය වන සංකල්ප ගොඩ නගා ගැනීමට කටයුතු කෙරිණ.

සාකච්ඡාව

සදාචාර සංකල්පයෙහි අර්ථ විග්‍රහය

‘සදාචාර’ යන වචනයෙහි අර්ථය විග්‍රහ කරන විට එය ‘සද් + ආචාරය’ යන පද දෙක සන්ධි වීමෙන් සෑදී ඇතැයි පෙනෙයි. එහි ‘සද්’ යන්නෙන් ‘යහපත්’ යන අර්ථයක් ‘ආචාර’ යන්නෙන් ‘හැසිරීම’ යන අදහසක් ජනිත වේ. මේ අනුව සදාචාරය යනු ‘යහපත් හැසිරීම’ යැයි අර්ථ දැක්විය හැකි ය. සදාචාරය යන්නට ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ භාවිත කරන Morality යන වචනය ලතින් භාෂාවේ Moralis යන්නෙන් බිඳී ආවකි (Bernard 2005). ලතින් භාෂාවේ එම වචනයෙන් අදහස් කරන්නේ සමාජ චාරිත්‍ර, සමාජ සම්මත, හැසිරීම, ප්‍රතිමාන වැනි අර්ථ ය. මේ නිසා ඉංග්‍රීසි සහ සිංහල වචන දෙකෙහි අර්ථය විමර්ශනයේ දී යහපත් හැසිරීම හා සමාජ සම්මත, චාරිත්‍ර හා ප්‍රතිමාන ආදිය සදාචාර සංකල්පයෙහි ගැබ් වී ඇති බව පෙනේ.

කොලින්ස් සහ ඕ බ්රීන් ඉංග්‍රීසි ශබ්දකෝෂයේ සදාචාරය යන්නට අර්ථ දැක්වීමක් කර ඇත. (Collins, O'Brien 2003).

ස්වකීය මතය හෝ සමාජ මතය හෝ අනුව සමහර වර්ගයා නිවැරදි ය, සුදුසු ය, පිළිගත හැකි ය. සමහර වර්ගයා වැරදි ය, නුසුදුසු ය, පිළිගත නො හැකි ය ලෙස සිතීම. යම් අවස්ථාවක් යටතේ යමකු විසින් කරන ලද ක්‍රියාවක ගුණය, නිරවද්‍යතාව හා යෝග්‍යතාව, සාමාන්‍ය සමාජය විසින් හෝ යම් ජන කණ්ඩායමක් විසින් හෝ පුද්ගල වර්ගයාව හා සම්බන්ධව පිළිගනු ලබන මූලධර්ම හා සාරධර්ම පද්ධතිය

පියාජේට අනුව 'සදාචාරය' යන්න වර්ගා ධර්ම පද්ධතියකි. එහි මූලික භරය සෙවිය යුත්තේ එම වර්ගා රීති යම් පුද්ගලයකු වර්තමානය කරගන්නා ආකාරයෙනි (ජීන් පියාජේ, 1932).

Moral or Moral Character - ආචාර ධර්ම විෂය ක්ෂේත්‍රය සෞන්දර්ය, දර්ශනය විෂයයන්වල සන්ධාරය උනන්දුණය කරයි (complement). එය සාරධර්ම (values) විද්‍යා දර්ශන ක්ෂේත්‍රයට ද සම්බන්ධ වේ. දර්ශනයේ ආචාර ධර්ම අධ්‍යයනය මානවයාගේ සදාචාර හැසිරීමට අදාළ ය. (Collins English Dictionary 2016).

දර්ශන විෂය ක්ෂේත්‍රයේ දී සදාචාර සංකල්පය හා බැඳුණු තවත් පද දෙකක් ලෙස ආචාර ධර්ම (Ethics) හා සාරධර්ම (Values) යන්න දැක්විය හැකි ය. දර්ශන විෂය යටතේ සංකල්ප වශයෙන් හදාරනු ලබන විෂය ක්ෂේත්‍රයක් ලෙසට එය හැඳින්විය හැකි ය. එනම් හොඳ-නරක, යහපත-අයහපත, පාරාධර්ම-ආත්මාරාධර්ම යුතුකම-අයුතුකම වැනි සංකල්ප දාර්ශනික වූ තර්කානුකූල පදනමක් යටතේ විග්‍රහ කර දැක්වීමක් සිදු කර ඇත. කාන්තාවාදය ආචාර ධර්ම සම්බන්ධ න්‍යායන් ඉදිරිපත් කරයි. සියලු ම පුද්ගලයන් සඳහා යහපත් ලෙස අනුමත කළ හැකි කරුණු මොනවා ද යන්න මේ මඟින් විග්‍රහ කර ඇත. බුද්ධිය, ධෛර්යවන්ත බව, උතුම් වේතනා යන කරුණු මෙම න්‍යායයෙන් අවධාරණය කෙරේ (Mayer 2012).

සාරධර්ම විවිධ ප්‍රභේද යටතේ දැක්විය හැකි ය.

- 01. න - සාරධර්ම : මිනිසුන් අගය කරන නමුත් සාරධර්ම ලෙස පිළිගත නො හැකි දේ උදා :- තරගය : ආත්මාරාධර්ම - උන්නතිකාමය
- 02. අසම්මත සාරධර්ම : මිනිසුන් අගය කරන නමුත් යම් සමාජවල දී නො පිළිගන්නා සාරධර්ම උදා :- ආගම් විචාරය

මේ අනුව සාරධර්ම යනු කිසියම් ඇගයුම්ශීලී නිර්මාණයක් බව පෙනේ. එය මුල් කරගෙන 'තමාට සලකනු ලැබීමට කැමැති යම් සේ ද, අන්‍යයන්ට ද එසේ සලකන්න' යන සදාචාර මූලධර්මයක් බිහි වේ.

සදාචාරය සම්බන්ධ අදහස් ඇතුළත් තවත් දාර්ශනික ප්‍රවණතාවක් ලෙස විත්තවේගතා වාදය (Emotivism) දැක්විය හැකි ය. සදාචාරයෙන් කරන්නේ වැඩිහිටියන්ට හෝ යම් පිරිසකට සතු වන ආකල්ප හා හැඟීම් සමුදායක් ළමයින් තුළ වගා කිරීමත් ඒවාට එරෙහි වන ආකල්ප හා හැඟීම් සමුදායක් ළමා සිත්වලදී ම අධෛර්යවත් කිරීමත් බව ඔවුහු දක්වති.

වැඩිදුරටත් අදහස් දක්වන ඔවුහු කිසියම් සදාචාර ප්‍රකාශයක සත්‍ය අසත්‍යතාව පිළිබඳ ගැටලු සහිත බව අවධාරණය කරති. එයට හේතුව එවැනි සදාචාර ප්‍රකාශයක් කර ප්‍රකාශකයා තම ආකල්ප හා හැඟීම් අන්‍යයන් තුළ ජනිත කරවීමේ උත්සාහයක යෙදීම යි.

නිර්දේශවාදය (Prscriptivism) සදාචාරය සම්බන්ධ අදහස් ප්‍රකට කළ දාර්ශනික ගුරු කුලයකි (Here 1972). ඔවුන්ගේ අදහස් දැක්වීම්වලට අනුව සදාචාර ප්‍රකාශනවල කාර්යය

වර්ෂාවට බලපෑම් කිරීම නො ව, වර්ෂාවට මග පෙන්වීම හා වර්ෂා නිර්දේශ කිරීමකි. එසේ ම හොඳ වර්ෂා ඊතියක විශ්වගෝවර බවක් හා සහේතුක අන්තර්ග්‍රහණයක් තිබිය යුතු බව ද ඔවුහු වැඩිදුර අවධාරණය කරති. මේ නිසා මෙකී ගුරු කුලය වඩාත් ප්‍රායෝගිකත්වයට නැඹුරු වී ඇති බව දැකිය හැකි ය.

සදාචාර සංවර්ධනය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කර ඇති මනෝවිද්‍යාත්මක මතවාද

මෙහිදී සදාචාරය පිළිබඳ සමාජයට දැනුම්වත් භාවයක් ලබාදිය යුත්තේ කෙසේ ද යන්න සලකා බැලීම වැදගත් වේ. සදාචාර සංවර්ධනය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කර ඇති මනෝවිද්‍යාත්මක මතවාදයක් පිළිබඳ විමසා බැලීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එසේ විමසා බැලීමේ දී සදාචාර සංවර්ධනය පිළිබඳ ඉදිරිපත් වූ න්‍යායන් 03 ක් දැක්විය හැකි ය.

- 01. බුද්ධි සංවර්ධන න්‍යාය
- 02. මනෝවිශ්ලේෂණ න්‍යාය
- 03. සමාජ ඉගෙනුම් න්‍යාය.

මෙම න්‍යායයන් මගින් ඉදිරිපත් කරන අදහස් පිළිබඳ විමසා බලන විට දී සදාචාරය ඉගැන්විය හැකි ද? ඉගැන්විය හැකි නම් එය සිදු කළ යුත්තේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ කිසියම් අදහසක් ඇති කරගත හැකි වේ. “පුද්ගලයා වනාහි ස්වයංසංවිධිත සත්ත්වයෙකි” යනුවෙන් ඉම්මානුවෙල් කාන්ට් නම් බටහිර දාර්ශනිකයා දක්වන නිගමනය පදනම් කැරගෙන බුද්ධි සංවර්ධන න්‍යාය ගොඩනැංවී ඇත. මෙහි දී මූලික වශයෙන් අවධාරණය කරන්නේ පුද්ගලයකුගේ වර්ධනය ඔහුගේ ක්‍රියාවලියෙන් තීරණය වන බව යි. එනම් උපතින් විභව්‍යතා සමූහයක් ලබන පුද්ගලයා පරිසරය සමඟ කරන අන්තර් ක්‍රියා කලාපය මගින් ලබන අත්දැකීම් මත එම විභව්‍යතා යම් හැඩයක් හා රටාවක් ගන්වන බව යි. එසේ හැඩයක් හා රටාවක් ගැන්වී විභව්‍යතා වර්ධනය තීරණය කරන බව දැක්වයි.

මෙම බුද්ධි සංවර්ධන න්‍යායයේ වර්ධනීය තත්ත්වයක් ලෙස පියාජේ (1932) දැක්වූ අදහස් වැදගත් වේ. එහි දී දැක්වෙන ආකාරයට ළමයින්ගේ සදාචාරය සම්බන්ධ ව මෙවැනි අදහසක් දක්වයි. එනම් සියලු ආකාරවල සදාචාර සැකැසී ඇත්තේ යම් ඊතී පද්ධතියකිනි. එහෙයින් ඕනෑ ම සදාචාරයක හරය සෙවිය යුත්තේ පුද්ගලයා ඊතී පිළිපදින ආකාරය සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි (පියාජේ, 1932). මෙකී අදහස් අනුව ඔහු පුද්ගලයාගේ සදාචාර සංවර්ධනය අවධි 04 ක් යටත් දක්වා ඇත.

- 01. න - ඊතීක යුගය
- 02. බාහිර ශික්ෂණ යුගය (අවු: 05)
- 03. සහයෝගය මුල් කරගත් ආකල්ප යුගය (අවු: 08)
- 04. සදාචාර විනිශ්චයේ ස්වාධීනතා යුගය (අවු: 11)

න - ඊතීක යුගයේ දී ඊතීයක් නොමැති අතර ඔහුගේ අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වය සදහා සදාචාරය මෙසේ අවධි වශයෙන් වර්ධනය වන්නේ බුද්ධිමය හා ශාරීරික වර්ධනයට අදාළ ව ය. මුල් යුගය කල් යන විට නො ගැළපීම නිසා ඇති වන අදහස් තවදුරටත් පදනම් කරගනිමින් ලෝරන්ස් කෝල්බර්ග් (1963) සදාචාර සංවර්ධනය මට්ටම් 03 ක් යටතේ සෑම මට්ටමක් සදහා ම අවධි 02 ක් මත සිදු වන බව අවධාරණය කර ඇත.

- පළමුවන මට්ටම පූර්ව සදාචාර හෙවත් පූර්ව සම්මුති මට්ටම් ය. මෙහි දී නරක ක්‍රියාව දඬුවමට ද හොඳ ක්‍රියාව ප්‍රතිලාභයට ද හේතු වන බව දක්වයි. මෙම මට්ටම් යටතේ පළමු අවධිය නම් දඬුවම මඟ හැරීමේ චේතනාවෙන් ක්‍රියාවට පෙලඹවීම යි.
- දෙවන අවධිය නම් ප්‍රතිලාභ හා වාසි පිළිබඳ ආශාවෙන් ක්‍රියාවට පෙලඹවීම යි. පවත්නා සමාජ පිළිබඳ රටේ සමාජ කණ්ඩායමේ හා පවුලේ අපේක්ෂාවන්ට පක්ෂපාතී වීමේ ආකල්පය ඇති දෙවන මට්ටම සම්මුති මට්ටම යි. එහි පළමු අවධිය අන්‍යයන් විසින් අනුමත කැරෙතැයි යන සැබෑ හෝ කාල්පනික හැඟීමෙන් ක්‍රියාවට පෙලඹීම යි. දෙවන අවධිය තමා විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්යය නො කෙළේ ය යන සමාජ අවමානයෙන් මිදීම සඳහා ක්‍රියාවට පෙලඹීම යි.
- තුන්වන මට්ටම නම් 'යමක් හොඳ ය' යන සදාචාරාත්මක සම්මුති මට්ටම යි. මෙහි පළමුවන අවධිය සාමාන්‍යයන් හා ප්‍රජාව ගෞරවය පවත්වාගැනීමේ චේතනාවෙන් ක්‍රියාවට පෙලඹීම යි. දෙවන අවධිය "තමාගේ සදාචාර මූලධර්ම තමා විසින් ම උල්ලංඝනය කිරීම පහත් ය" යන හැඟීමෙන් ක්‍රියා කිරීම යි.

සදාචාර සංවර්ධනය පිළිබඳ දැක්වූ තවත් න්‍යායක් ලෙස මනෝවිශ්ලේෂණ න්‍යාය (සිග්මන් ප්‍රොයිඩ්, 1901) දැක්විය හැකි ය. එහිදී සදාචාර හැකියා වර්ධනය වන ආකාරය අවධි අනුව දක්වා ඇත.

01. පූර්ව සදාචාරය - උපත - අවු: 03
02. ප්‍රාථමික සදාචාරය - අවු: 08
03. මැදි ළමා වියේ සදාචාරය - අවු: 14

ප්‍රොයිඩ්ගේ අදහසට අනුව සදාචාර හැකියා සංවර්ධනය සඳහා පදනම වන්නේ මනෝමූලික තත්ත්ව ය. එනම් ඊඩ්, ඊගෝ, සුපර් ඊගෝ යන මානසික ප්‍රවණතා හා ඉලෙක්ට්‍රො සහ ඊඩ්පස් සංකීර්ණය මත ඇති වන ගැටුම් ය. නැතහොත් මානසික ක්‍රියාකාරිත්වයේ සංවර්ධනයට අනුරූප ව සදාචාර සංකල්ප සංවර්ධනය දෙවන බව යි. න්‍යායයන් ද්විත්වය ම අනුව ළමයාගේ ප්‍රජානන සංවර්ධනය හා ශාරීරික සංවර්ධනය සිදු වන ආකාරය මත සදාචාර සංකල්පයේ සංවර්ධනය සිදු වන බව අවධාරණය වේ.

ඉහත අදහස් දැක්වීම්වලට වඩා වෙනස් ආකාරයකට සදාචාර සංවර්ධන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමක් සමාජ ඉගෙනුම් න්‍යාය මඟින් සිදු කර ඇත. මෙකී න්‍යායයේ දී වර්යාවාදීන් ඉදිරිපත් කළ තත්ත්වාරෝපණය සම්බන්ධ ආකල්ප තවදුරටත් දියුණු කර නව සංකල්ප ඇතුළත් කර ඇත. මෙම න්‍යාය ඉදිරිපත් කිරීමේදී ඇල්බට් බන්දුරාගේ විශේෂ දායකත්වය හිමි වී ඇත. වර්යාවාදයේ මූලික ඉගෙනුම් මූලධර්ම කිහිපයක් වූ උපස්තම්භනය, දඬුවම, හැඩගැස්වීම, අභාවය වැනි සංකල්ප භාවිත කරමින් සදාචාරය ඉගෙනීමට සිසුන් තුළ අවදි බවක් ඇති කළ හැකි බව මෙම න්‍යාය මඟින් අවධාරණය කර ඇත.

මෙහිදී අවධාරණය කරන්නේ ළමයි අක්‍රිය ව තබා අවවාද අනුශාසනා කරමින් සදාචාරය ඉගැන්වීමට උත්සාහ දරනු වෙනුවට සදාචාර වර්ධන න්‍යායන් ඇසුරු කරගෙන

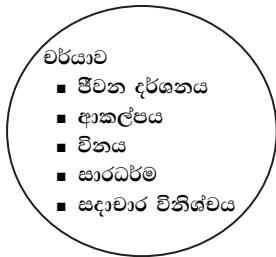
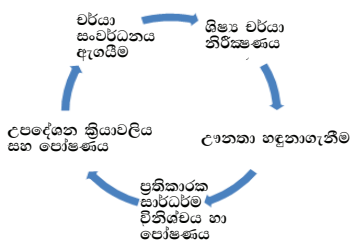
සදාචාර ඉගෙනීමට අදාළ නිදහස් ඉගෙනුම් හොඳ ම ක්‍රමය ලෙස භාවිත කළ හැකි බව යි. මෙය ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඉගෙනුම නැතහොත් අත්දැකීම් හෙවත් අනුභූතියෙන් ඉගෙනුම ලෙස දැක්විය හැකි ය. අනුභූතිය ඉගෙනුම යටතේ ක්‍රියාකාරකමක නිරත වීමේදී අවස්ථා කිහිපයක් පසු කිරීමට සිසුන්ට සිදු වේ. ඒ අනුව එහි දී ක්‍රියාකාරකමක් මගින් අත්දැකීම් ලැබීමත් එම අත්දැකීම් මත පුනරාවලෝකනය කිරීමත් එකී පුනරාවලෝකනය පදනම් කොටගෙන සංකල්පනා හා සාමාන්‍යකරණයක් ගොඩනැංවීමත් එකී සංකල්පනා හා සාමාන්‍යකරණය මත පරීක්ෂාවක් හා අත්හදා බැලීම සිදු කිරීමත් එවැනි පරීක්ෂා හා අත්දැකීම් මත නැවත ක්‍රියාකාරකම් මගින් අත්දැකීම් ලැබීමත් සිදු වේ. මෙය රූප සටහන්වලින් මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

සංකල්පනා හා සාමාන්‍යකරණය -1

ක්‍රියාකාරකම් මගින් අත්දැකීම් ලැබීම- පරීක්ෂාව/අත්හදා බැලීම-පුනරාවලෝකනය-සංකල්පනය හා සාමාන්‍යකරණය

සංකල්පනා හා සාමාන්‍යකරණය -2

සංකල්පනා හා සාමාන්‍යකරණය -3

මේ අනුව විධිමත් අධ්‍යාපනයේ දී සදාචාර මූලධර්ම සඳහා කිසියම් කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට ගුරුවරයාට විවිධ අවස්ථා ඇති බව පෙනේ. සදාචාර අධ්‍යාපනය ස්මරණය මෙහෙයවා කරන කාර්යයක් නො වේ. එය කිසියම් අවස්ථාවක පුද්ගලයා හැසිරෙන හා ප්‍රතිචාර දක්වන ආකාරයට සම්බන්ධ වේ. එය දැනුම් සම්භාරයක් නො වේ. විශේෂ විෂයයක් ද විය යුතු නො වේ.

සමාජය ගලා යන්නේ පුද්ගලදාමයක් ද සමඟ ය. බාල, ළදරු, තරුණ මහලු යනාදී වශයෙන් වක්‍රාකාර වූ මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙහි පදනම වන්නේ පුද්ගලයාගේ ළමා අවධිය යි. යමක පදනම මත එහි පැවැත්ම රඳා පවත්නා සේ ම පුද්ගලයාගේ පැවැත්ම කෙරෙහි ද ළමා අවධිය පදනම් වේ. ළමා මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳව අදහස් ඉදිරිපත් කරන ජන් පියාජේ නම් මනෝවිද්‍යාඥයා දක්වන්නේ රටක පවත්නා ජාතික සම්පත් අතර මුල් තැනක් ලැබෙනුයේ දරුවන් හට බව ය. ළමා කාලය ජීවිතයේ තීරණාත්මක අවධියක් වන හෙයින් ඔවුන්ගේ සංකීර්ණතා, අපහසුතා සහ අභියෝග ආදිය හඳුනාගෙන ඊට පිළියම් යෙදීමට සමාජය ක්‍රියා කළ යුතු ය. රටක සංස්කෘතිය, සාරධර්ම, දේශීය අනන්‍යතාව සුරකින අනාගත පරපුරක් නිර්මාණය කිරීම වැඩිහිටියන්ගේ වගකීම වේ.

පුද්ගලයකු කුඩා වියේදී ලබන අත්දැකීම් ය. එහි දී ලබන පරාජයන්, සිතෙහි තැන්පත් වන ආශාවන් යනාදිය පසුකාලීන ව ක්‍රියාත්මක කරන බව මොහු දක්වයි. එබැවින් ළමා වියේ දී ළමා මනස වගකීම් සහගත ලෙස පෝෂණය කළ යුතු බව ප්‍රොයිඩ් දක්වයි.

ළමා සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රජානන වර්ධන න්‍යාය ඉදිරිපත් කළ ජන් පියාජේ නම් මනෝවිද්‍යාඥයා දක්වන්නේ ලෝකය පිළිබඳ තමන්ගේ ම අදහස ගොඩනගාගන්නා දරුවා හොඳ-නරක, හරි-වැරදි, සාධාරණ-අසාධාරණකම් පිළිබඳ සදාචාර චින්තනය ඇති කරගන්නේ වැඩිහිටි ඉගැන්වීම්වලින් තොර ව ස්වාධීන ව බව ය.

ළමයාගේ සදාචාර චින්තනය

මෙම යුගය වන විට “අනුකරණය” ළමයා තුළ පැහැදිලි වශයෙන් වර්ධනය වී තිබෙන මනෝවිද්‍යාත්මක ලක්ෂණයකි. ජීවිතය පුරා තමන් විසින් ඇසූ දුටු දේ අත්දැකීම් ලෙසින් තැන්පත් කරගෙන සිටින ළමයා යම් යම් අවස්ථාවල දී නො පැකිල ව ඒවා අනුකරණය කිරීමට පෙලඹෙනු ඇත. “කුතුහලය” ළමා ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපාන තවත් මනෝවිද්‍යාත්මක ලක්ෂණයකි. කුතුහලය අවුස්සා දැමීම සිදු නො කළ යුතු ය. ළමයා තුළ කුතුහලය ඇති කර එය වැඩෙන්නට හැර අනුක්‍රමයෙන් එය සන්තර්පණය කිරීමේ ක්‍රියා මාර්ගය විවිධ නිර්මාණ මගින් සිදු කළ හැකි ය. මේ ආකාරයට ළමා පරපුරේ මනස කෙරෙහි බලපෑම් කරන මනෝවිද්‍යාත්මක ලක්ෂණ බොහොමයක් පවතියි. සමාජයේ වගකීම වන්නේ එකී ලක්ෂණ අවබෝධ කරගෙන ළමයා තුළ වර්ධනාත්මක ක්‍රියාවලියක් ඇති කිරීම යි.

මේ ආකාරයට ජීවිතයේ වැදගත් ම අවධිය හෙවත් පදනම වන ළමා විය පිළිබඳ බොහෝ විශ්ලේෂකයෝ අදහස් පළ කළහ. ජ්‍යෝටෝ ළමා ලෝකය හඳුනාගෙන එහි දොරටු විවර කළ පළමුවැනි දාර්ශනිකයා ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. දරුවා ස්වභාවයෙන් ම ක්‍රියාශීලී වන නිසා ක්‍රීඩාව, ක්‍රියාකාරකම් මෙන් ම අනුකරණය, සංගීතය වැනි විෂයයන් ආශ්‍රිත අත්දැකීම් ලබාදිය යුතු ය. ‘ළමයා කුඩා වැඩිහිටියෙක් නො වේ’ යයි දක්වන රූසෝ ‘ළමයාට ළමයකු සේ ජීවත් වන්නට ඉඩ දෙන්න’ යැයි පැවසී ය. ගාන්ධි දැක්වූයේ ළමයාගේ පූර්ණ සංවර්ධනය සඳහා හිස, අත සහ හදවත (Head, Hand, Hart) 3H සංවර්ධනය කළ යුතු බව ය.

මෙකී මනෝවිද්‍යාත්මක කරුණු මගින් පැහැදිලි වන්නේ පුද්ගල ජීවිතයේ පදනම ළමා විය වන බව ය. ළමා වියේ වර්ධනය කෙරෙහි ළමයාගේ අත්දැකීම් සහ පරිසරය බලපාන බව මනෝවිද්‍යාඥයන් පෙන්වාදී ඇත. එබැවින් ළමා පරපුර කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේ දී බෙහෙවින් සලකා බැලිය යුතු කරුණක් වන්නේ ළමයින්ට හිතකර වූ පරිසරයක් සමාජමය වශයෙන් ගොඩනංවා තිබේ ද යන්න ය. අනාගත ලෝකය ම පවතින්නේ දරුවා මත ය. එබැවින් ළමා ලෝකය ළමයින්ට සුදුසු ලෙස ගොඩනංවා දීම වැඩිහිටි පරපුරේ වගකීම වේ.

නන්දිකේශ්වර අභිනයදර්පණය නමැති තම කෘතියේ සඳහන් කරන්නේ, “යතෝ හස්ත: තතෝ දෘෂ්ටිර්යතේ” යනුවෙනි. එනම්, “අත කොතැන ද ඇස එතැන යි, ඇස කොතැන ද, මනස එතැන යි, මනස කොතැන ද භාවය උපදින්නේ එතැන යි” යන්න යි. මෙම භාරතීය සංකල්පය මහත්මා ගාන්ධිතුමාගේ 3 H සංකල්පය හා මැනැවින් සම්බන්ධ වේ. මෙහිදී ඉගෙනුමත් සංවර්ධනයත් ඉන්ද්‍රිය සමෝධානික ක්‍රියාවලියක් ලෙස සිදු වන බව පැහැදිලි ය.

ළමයාගේ විද්‍යාත්මක තාක්ෂණික දැනුම වර්ධනය උදෙසා විද්‍යාව, ගණිතය වැනි විෂයයන් අවශ්‍ය වන්නා සේ ම ඔහුගේ වේදනීය ශක්තිය වර්ධනය කිරීම සඳහා සෞන්දර්ය විෂයයන් හැදෑරීම ද අත්‍යවශ්‍ය වේ.

පරිපූර්ණ මිනිසුන් බිහි කිරීම අධ්‍යාපනයෙහි පරම අපේක්ෂාව නම් සමතුලිත පෞරුෂයක් ගොඩනැංවීම උදෙසා ළමයාගේ බුද්ධිමය හා යාන්ත්‍රික පක්ෂය මෙන් ම භාවමය හෙවත් වේදනීය පක්ෂය ද සමබර ව වර්ධනය කළ යුතු ය. භාවමය පක්ෂය යනු සැබැවින් ම මිනිස් ජීවිතයේ අර්ධයක් හෝ කොටසක් හෝ පමණක් නො ව සමස්ත හරය ම වේ. හුදෙක් බුද්ධිමය පක්ෂයේ සංවර්ධනය උදෙසා ම වැඩි නමුත් දක්වන වත්මන් අසම්පූර්ණ අධ්‍යාපන අපේක්ෂණයේදී ළමයා ඇසුරින් මුළු මහත් සමාජයේ ආධ්‍යාත්මික දරිද්‍රතාවන් දුරු කොට භාව ශමනය කොට තුලනය කිරීම උදෙසා නාට්‍ය වැනි සෞන්දර්ය මාධ්‍ය භාවිත කළ යුතු ය. බුද්ධිමය පක්ෂය මෙන් ම භාවමය පක්ෂය ද තුලනය කළ සමතුලිත පෞරුෂ ගුණාංගවලින් යුතු, අවංක, ගුණගරුක, විනයගරුක, ස්වාධීන චින්තනය ගරු කරන, එකමුතු, සාමකාමී, සහජීවනයට කැමැති, පොදු දේ සුරකින, මනුෂ්‍යත්වය දෙස මානව දයාවෙන් බැලිය හැකි අනාගත පරපුරක් උදෙසා ළමා නාට්‍යයෙන් කළ හැකි මෙහෙය සුවිශේෂ ය.

මනා ජීවිතයක් පවත්වාගෙන යාමටත් සිත සහ කය අතර සමබරතාව පවත්වාගැනීමටත් සෑම ළමයකුට ම නාට්‍ය අධ්‍යාපනය වැදගත් වේ. අනුකරණයට, ඇවිදීමට, ක්‍රීඩා කිරීමට, ගවේෂණයට, කවි, සිංදු කතාන්දර කීමට පෙලඹීම මෙම කාලයේදී වැඩි වශයෙන් සිදු වේ. දරුවාගේ මෙම ශක්‍යතා ගුරුවරයා විසින් හඳුනාගත යුතු ය. ඔහුට හෝ ඇයට ඉගැන්වීමේදී ගුරුවරයා ඒ පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

නාට්‍ය කලාව හා ළමා නාට්‍ය

කිසියම් කතා පුවතක් නාට්‍යමය උපක්‍රම භාවිත කොට නළු නිළියන්ගේ මාර්ගයෙන් භාව ප්‍රකාශනයෙන් යුතු ව වේදිකාවක් මත රඟ දැක්වෙන කල නාට්‍යය නම් වේ. නාට්‍යය සාමූහික කලාවකි. මිනිස් ජීවිතය වූකලී නිරන්තර ගැටුම්වලින් සංසිද්ධ ක්‍රියාවලියකි. මෙම ගැටුම් මිනිසා මිනිසා සමඟ ද දෛවය සමඟ ද සමාජ බලවේග සමඟ ද තම මනෝභාව සමඟ ද ඇති කරගන්නා ඒවා ය. මෙකී ගැටුම් අධ්‍යයනය කර ජීවන අත්දැකීම් පුළුල් කරගැනීමට ළමයාට අවකාශ ලැබේ. සෑම සාර්ථක නාට්‍යයක ම එබඳු නාට්‍යානුභූතියක් දැකිය හැකි ය.

නාට්‍යයේ මූලිකාංග ලෙස සැලකෙන අනුකරණය, සමාරෝපය, සංවාදය, අභිනය හා සංගීතය යන සියලු අංග ළමා ස්වභාවයට, සංවර්ධනයට උචිත වේ. එම ලක්ෂණ ඇසුරින් ළමයින්ගේ සදාචාරය සංවර්ධනය නිරායාසයෙන් කළ හැකි වේ. ළමා නාට්‍යවලට, දේව වර්ත හා වීර වර්ත ඇතුළත් කිරීම, ආදර්ශ ඇතුළත් කිරීම මඟින් සදාචාරය පහසුවෙන් සංවර්ධනය කළ හැකි ය.

“නාට්‍යය යනු ස්වාභාවික ලෝකය වේදිකාව මතට ගෙන ඒම නො ව, කලාත්මක ප්‍රවේශයක් මඟින් ප්‍රේක්ෂකයාට රස වින්දනයක් ලබාදීම ය”. මේ සඳහා ළමා නාට්‍ය උපයුක්ත කරගැනීමේ ඉඩ ප්‍රස්තාව බහුල ය.

අලුතින් ම නිර්මාණය කොට ඉදිරිපත් කරන කතාවකදී නම් එහි පියවරෙන් පියවර කුතුහලය දැනවීම, ළමයාගේ අවධානය දිනාගැනීම මෙන් ම සදාචාරය සංවර්ධනය ද කළ හැකි වෙයි.

ළමා නාට්‍යයක ජීව ගුණයට උපකාරී වන අංගයක් නම් රස ජනනය යි. කථා වස්තුවක් උපයෝගී කොටගනිමින් මේ රස ජනනය සිදු වෙයි. නාට්‍යයක් කියවීමේදී, නැරඹීමේදී ළමයා තුළ ඇති වන මානසික වින්දන ස්වභාව රස නම් වෙයි. නාට්‍යයක උපයුක්ත රස නවයකැයි සම්මුතියෙහි එයි. ශාංගාර, භාසා, කරුණ, රෝදු වීර, භයානක, බිභත්ස, අද්භූත, ශාන්ත යනු ඒ නවය යි. භරතමුනිගේ නාට්‍යශාස්ත්‍රය මුල් අට පමණක් ලෙස ගන්නා අතර ධනංජයගේ දඹරූපය ද එය ම අනුමත කරයි. මෙම රස උපයෝගී කොටගෙන ළමා හදවත් පෝෂණය කළ හැකි ය.

ළමා නාට්‍ය හා ළමා සදාචාරය

විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ දැනුම දිනෙන් දින දියුණු වන වූ ලෝකය නිරන්තර ව සංකීර්ණය. මේ සියල්ලට ම මැදි වී සිටින්නේ මිනිසා ය. කේවල පුද්ගලයකු ලෙස සැලකූව ද මිනිසා වැදගත් වන්නේ මේ නව සොයා ගැනීම්, නව සංවර්ධන කෙරෙහි සෘජුව බලපෑම් ඇති කරන නිසා ම නො ව එම සොයාගැනීම් සහ නව සංවර්ධනයන්ගේ ප්‍රතිඵල ලබන්නේ මිනිසා ම බැවිනි. මෙහි අනෙක් පැත්ත පිළිබඳ ව සැලකිල්ල යොමු කරන විට විද්‍යාත්මක ලෝකයේ ජීවත් වන මිනිස් වර්ගයා විවිධාකාර වූ ගැටලු සමූහයකට මැදි වී ඇතැයි පෙනේ. පුද්ගලයන් වශයෙන්, සමාජමය වශයෙන්, රටවල් වශයෙන් මේ ගැටලු දැකිය හැකි ය. ඊර්ෂ්‍යාව, පුද්ගල ගෞරවය නො සැලකීම, ආත්මාභිමානය වැනි ආකල්ප ද එකිනෙකා වැනසීම මඟින් වර්ගවාදය වැනි විවිධ බෙදීම් ද දක්නට ලැබේ. මේ සියල්ල ස්වාධීන ලෙස සැලකිල්ලට ගත් කල එය සදාචාර පරිහානියේ ප්‍රතිඵලයක් බව සමාජ විද්‍යාඥ, මානව විද්‍යාඥ, ආගමික නායක හා ඇතැම් දේශපාලන න්‍යාය ආදී පිරිස්වල අදහස ය. සදාචාරය (Moral) පිරිහීම යනු සමාජයේ සංවර්ධනයට සහ පැවැත්මට හානි පැමිණීම යි. මෙම හානිය ළමා නාට්‍ය වැනි සංකල්පයක් මඟින් අවම කරගත හැකි ය.

සදාචාර අධ්‍යාපනය ළමා පරපුරට ලබාදීමේදී විවිධ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුතු ය. එය එක් විෂයයක් ලෙස නියමිත කාලපරිච්ඡේදයකදී පමණක් ඉගැන්විය නොහැකි ය. මෙහිදී ඉගෙනුමක් සංවර්ධනයක් ඉන්ද්‍රිය සමෝධානිත ක්‍රියාවලියක් ලෙස සිදු වන බව පැහැදිලි ය.

ජන ගායනා, ශ්ලෝක, සැහැලි ආදිය ඉගැන්වීම ළමා විශේෂ සිට ආරම්භ කළ හැකි ය. පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල පෙන්වාදෙන ආකාරයට අපැහැදිලි කථා (Babbling) අවධියේ භාවිත වන ස්වර ව්‍යංඤ්ජන සංඛ්‍යාත අනුපාතය පසු කාලයේ බුද්ධි ප්‍රමාණය පෙන්වුම් කෙරෙන මිනුම් දණ්ඩක් ලෙස සැලකේ. ඉහළ භාෂා ශක්තිය ඉහළ බුද්ධි මට්ටමක් පෙන්වුම් කරයි. ළමා නාට්‍ය රචනා වී ඇත්තේ යම් කිසි කථා ප්‍රවෘත්තියක් හෝ ප්‍රස්තුතයක් වටා ය. දරුවාට නාට්‍යමය ස්වරූපයෙන් ඒවා ඉගැන්විය හැකි ය.

ලමා අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් නාට්‍ය කලාව බහුවිධ ප්‍රතිඵලදායක මාධ්‍යයකි. සදාචාර සංවර්ධනය උදෙසා නාට්‍ය කලාවෙන් ඉටු වන සේවාව අතිමහත් ය.

ලමයා අත්විඳින සොම්නස, සතුට, චීරත්වය, විනෝදය මෙන් ම අනුන්ගේ දුක්බදෝමනස්ස, වධ -වේදනා, කම්පනය පිළිබඳ ලමයා තුළ සදාචාර හැඟීම් පහළ වන්නේ නාට්‍යවල ඇති කතන්දර ඇසුරිනි. ලමයින් සඳහා ඇති නාට්‍යයන්හි සත්ත්ව චරිත, සතුන් ගැන ජනකතා, සිනාව උපදවන කතා, ලමයින් පිළිබඳ කතා දෛනික අත්දැකීම්වලට සම්බන්ධ කතා, උත්සාහය, චීර්යය, ජය, පරාජය වැනි තේමා අන්තර්ගත වීම සදාචාර සංවර්ධනයට පිටිවහලක් වේ.

ලමා නාට්‍ය සර්වප්‍රකාරයෙන් ම ආදර්ශවත් විය යුතු ය. ලමා නාට්‍යයක රස වින්දනය සමග යම් පණිවිඩයක්, ආකල්පයක් ලමයාට උරාගත හැකි වීම වැදගත් ය. ලමා නාට්‍ය මඟින් ලමයාට හිතන්නට, විඳින්නට සැලැස්වීම හා අවසානයේ යම් පණිවිඩයක් ලමා සිතට ප්‍රවේශ කරවීම ඉතා වැදගත් ය. සතුට, ප්‍රීතිය, කරුණාව, ආදරය, අනුකම්පාව, යහපත් විත්තවේග ලෙස දරුවන් තුළ පහළ වන අතර සදාචාර සංවර්ධනය සම්බන්ධව ගත් කල්හි සෑම විට ම නාට්‍ය කලාව දේශීය සාරධර්ම හර පද්ධතීන් හා ආගම දහම සමග බැඳී පවතියි. ඒ නිසා සදාචාර සංවර්ධනයෙහිලා ලමා නාට්‍ය සෘජුවම දායක වන බව පැහැදිලි ය.

ලමයාට අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම ලමා නාට්‍යයේ මුඛ්‍ය පරමාර්ථය යි. ලමා මනස සුමට කොට ආදරය, කරුණාව, දයාව ආදී ගුණාංගයන්ගෙන් යුක්ත ව බුද්ධි වර්ධනය කරවමින් මනා පෞරුෂයකින් යුතු යහපත් පුරවැසියකු බිහි කර ගැනීමට ලමා නාට්‍ය උපයෝගී කරගත හැකි ය.

දේශීය සාහිත්‍යය, සංගීතය, නර්තනය ආදියෙහි රසභාව බාල පරපුර තුළ නිරායාසයෙන් උද්දීපනය කරවීම ලමා නාට්‍ය මඟින් කළ හැකි ය. මෙයට අමතරව ලමා පෞරුෂ වර්ධනයට අවශ්‍ය නිර්මාණශීලී ක්‍රියාකාරකම් මඟින් ලමයින් දැනුවත් කිරීමට ද ලමා නාට්‍ය ඉමහත් සේ ඉවහල් වේ. ලමා නාට්‍ය නිර්මාණයේදී මූලික වශයෙන් අවශ්‍ය වන ශික්ෂණය, ඉවසීම, ආත්ම ශක්තිය යන කරුණු සදාචාරය සම්බන්ධ ව ඉටු වේ.

සෝමලතා සුබසිංහ නාට්‍යවේදිනිය විසින් ලමයින්ගේ වයසට ගෝචර වන අයුරින් සෞන්දර්යාත්මක මූලධර්මයන්ට අනුකූල ව නිර්මාණය කරන ලදී. “පුංචි අපට දැන් තේරෙයි” (රුසියානු ජනකතාවක් ඇසුරිනි) හා “තොප්පි වෙළෙන්දා” නාට්‍ය අදටත් ලොකු කුඩා ප්‍රේක්ෂකයන් ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාවට ගෙන යයි. මෙයට අමතරව ඇය විසින් නිර්මාණය කළ “රත්මලී”, “ගමරාළ දිව්‍ය ලෝකේ ගිය හැටි”, “හිමකුමාරි” යන ලමා නාට්‍ය සියල්ල ද ලමා නාට්‍යවල තිබිය යුතු විචිත්‍රත්වයන් අපූර්වත්වයන් රැකගන්නට සමත් වේ. මේ නාට්‍යවල සංගීතය සෝමලතා සුබසිංහයන්ගේ ලමා නාට්‍යවල තිබුණු ප්‍රාසංගික ගුණය තව තවත් වර්ධනය කරන්නට ඉවහල් වූ බව සඳහන් කළ හැකි ය. මෙම ලමා නාට්‍ය සඳහා භාවිත කළ භාෂා ශෛලිය ගීතමය ස්වභාවයක් ගත් අතර ලමයින්ගේ කටවහරේ පවතින විවිධ පද ඉතා හොඳින් භාවිත කර ඇත. “හිම කුමාරි” නාට්‍යයේ මේ ගීතය උදාහරණ ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

රූ ගාලා බාල්දිය මීං ප්‍රද ඇතුළේ, බස බස ගා එය පිරෙනවා ප්‍රද පතුළේ
ඊං ගාලා ඔන්න ඉතින් උඩ එන්නේ, හරි අපූරු සෙල්ලමක්නේ---එක අනේ

ලමා මනසට සෞන්දර්යයක් එක් කරන අපූර්ව රංගනයක් පෙළ ගස්වන්නට ඒ සඳහා භාවිත කර ඇති නැටුම් ශෛලිය ද එක්කරා ආකාරයකට ළමයින් කරන කෙළි සෙල්ලමක හුරුවක් ගනී.

රංගනයේදී ප්‍රධාන අරමුණ ලමා හඳවන පෝෂණය, රංගනයට සහභාගී වන ළමයින් සංවර්ධනය, හා ඔවුන්ගේ ඉදිරිපත් වීම යි. එසේ ම උච්චාරණය, නැටුම්, රසය, අත්දැකීම් වැනි කරුණු නාට්‍යයට සහභාගී වන ළමයාට ලබාදීම, ළමයාගේ ශිල්පීය දක්ෂතාව ඇති කිරීමට උදව් කිරීම, නිර්මාණාත්මක කුසලතා දියුණු කරගැනීම, කුසලතා පෝෂණය වීම, ස්වයං විවේචනයක් ලැබීම සිදු වන අතර අභ්‍යන්තර වශයෙන් සංයමයක් ද ඇති වේ.

ලමා නාට්‍යයක් සඳහා ළමයින් වැඩි ගණනක් යොදාගැනීමේදී අනෙක් ළමයින්ගේ මානසික මෙන් ම සදාචාර සංවර්ධනය ද සිදු වේ. පන්ති කාමරයේදී හෝ ලමා කණ්ඩායම්වලදී මෙය වැදගත් වේ. ළමයා ගුණ යහපත් මනුෂ්‍යයකු බවට පත් කිරීමේදී ස්වාධීන චින්තනය, සාධාරණත්වය, සංවේදී බව වැනි බොහෝ දේ ලමා නාට්‍ය මගින් ජනිත කළ හැකි ය. වෙනත් මනුෂ්‍යයකුගේ සිතූම් - පැතුම්, දුක තේරුම් ගැනීම වැනි කරුණු නිරායාසයෙන් දරුවන්ට හුරු වේ. එය ළමයා වැඩිහිටියකු ලෙස සමාජගත වීමේදී බොහෝ සේ ප්‍රයෝජනවත් වේ.

‘වලහා සහ මාෂා’ (ඩී. කුමාරගේ) නාට්‍යයේ එන පහත සඳහන් දෙබස් සදාචාර ගුණාංග අන්තර්ගතයට නිදසුන් ය.

- මාෂා : අනේ මට උදව් කරන්න. මට යන්න පාර විතරක් කියන්න.
- මී මැස්සෝ : අපි ඔයාට උදව් කරන්නම් ඔයා සතුන්ට හිංසා නො කරන හොඳ ළමයෙක් වෙන්න.
- මාෂා : මට තේරෙනවා මම වැරැදියි කියලා, මම හොඳ ළමයෙක් වෙනවා අද ඉදන්ම.
- ආච්චි : වලස්හාමි ලොකු උදව්වක්නෙ කරලා තියෙන්නෙ මගේ කෙල්ලව කරදරයක් නැතිව ගෙදේට ම එක්කගෙන ආවනේ
- මාෂා : වලස්හාමි මේ පෙට්ටියේ තියෙන්නේ කැවිලි, බඩගිනි වුණාම කන්න. මාව ගෙදර ඇරලුවාට බොහෝම ස්තූති යි.
- වලහා : කොච්චර හොඳ කට්ටියකට ද මම මේ කරදර කරන්න ගිහින් තියෙන්නේ, මගෙන් වරදක් වුණා නම් සමාවෙන්න ඕන.
- මාෂා : මට සමාවෙන්න ආච්චි, මම මීට පස්සේ කීකරුව ඉන්නව.

ඉහත සඳහන් නාට්‍යයෙන් කළගුණ සැලකීම, අන් අයට හිරිහැර නො කිරීම සහ ස්තූති කිරීම වැනි සදාචාර ගුණාංග ළමයින් ගේ මනසට ඒත්තු ගැන්විය හැකි ය.

“අමර ගියා දිවිය ලෝකේ” (පාලික ලොකුපෝතාගම) ළමා නාට්‍යයේ දෙබස් ද සදාචාර සංවර්ධනයට පිටිවහලක් වේ.

බලුරාල : අමර බත් කන කොට අපිටත් දෙනවා අමර කිරි බොන කොට අපිටත් දෙනවා. පුසා, අපි දැන් එන්නේ අමරගෙන් උදේ කිරි එකෙන් පංගුවක් ඉල්ල ගන්න

සුරංගනාවියෝ : පාඩම් කරනව ද? වැඩිහිටියෝ කියන දේ අහනවා ද?

අමර : ඔව් මං අම්ම කියන දේ අහල හොඳට ඉගෙනගන්නවා.

බල්ලා : ඔන්න පුංචි ඔයාලටත් හොඳ පාඩමක්.

පුසා : වැඩිහිටියෝ කියන දේ අහල හොඳට ඉගෙනගන්නවා.

බල්ලා : ඔන්න පුංචි ඔයාලටත් හොඳ පාඩමක්.

පුසා : වැඩිහිටියෝ කියන දේ අහලා හොඳින් ඉගෙනගන්න ඕන.

“පුංචි අපට දැන් තේරෙයි” (සෝමලතා සුබසිංහ) ළමා නාට්‍යයේ දෙබස් ද සදාචාර සංවර්ධනයට ඉවහල් වේ.

කුකුල්හාමි : හුරුබුහුටියි මේ පැටවුන් අහිංසකයෝ වගේ පෙනෙයි හොඳ කීකරුවට හිඳින්නට කැමැති ළමයි ඉන්නව නම් කැමැතියි මම ඉන්ට දෙන්න

කුකුල්හාමි : හා හා හා දරුවනේ යන්ට එපා දරුවනේ අදට කැවුම් කාපල්ලා මේ ලෝකේ කවුරු නමුත් වැඩිපල නො කරනවා නම් නිකම් ඔහේ පුටු පිට ඉඳ කන්ට හොඳත් නෑ

සියල්ලෝ ම : පුංචි අපට දැන් තේරෙයි//
පුංචි පුංචි ඔළු එකතු පුංචි පුංචි අත් එකතු ව පුංචි අපට ලොකු දේවල් කරන්නට බැරි නෑ //

සාරාංශය

මේ අනුව ළමා නාට්‍ය නම් ප්‍රභවය ගැඹුරින් හැදෑරීමෙන් සහ නිරීක්ෂිත තොරතුරුවලින් පැහැදිලි වන්නේ පරෝපකාරය, අවිහිංසාව, ප්‍රත්‍යුපකාරය සහ සත්ත්ව කරුණාව වැනි සදාචාරාත්මක ගුණාංග වර්ධනය උදෙසා ළමා නාට්‍යවලට සාර්ථක මෙහෙයක් කළ හැකි බව ය. මේ අනුව සදාචාර මූලධර්ම පද්ධතියක් හඳුනාගෙන පිළිගත් පදනමකින් යුතු ව නාට්‍ය හා රංග කලාව විෂය කොටස් සැලසුම් කළ යුතු ය. එසේ ම ළමා නාට්‍ය අන්තර්ගතයෙහි අවංක වීම, තර්කානුකූල වීම, කළගුණ සැලකීම වැනි සදාචාර මූලධර්ම ඇතුළත් විය යුතු ය. සදාචාරය යන විෂය පථය දාර්ශනික සංකල්පීය ප්‍රභවයකි. මෙය ගොඩනැංවීමට ළමා

නාට්‍ය ඉවහල් කර ගතහැකි ය. එයින් ඇති වන සදාචාර විනිශ්චය මත ළමයි සදාචාරාත්මක වර්ධන ග්‍රහණය කරගනිති.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

Collins, J. W., O. Brien, N. P. (Eds.). (2003). **Greenwood Dictionary of Education Westport, CT:** Greenwood.

Gert, Bernard, 2005, **Morality: Its Nature and Justification**, Revised Edition, New York: Oxford University Press.

Acton, H. B. (2016). **Kant's Moral Philosophy**. Palgrave: Macmillan

Hare, R.M. (1961) **The Language of Morals**. Oxford: Clarendon Press.

Helm, Paul (1981) (ed.). **Divine Commands and Morality**. Oxford: Oxford University Press.

අතුකෝරල, ඩී. ආර්. (1996). අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යාව සහ ව්‍යවහාර පිළිබඳ රචනා. පානදුර: ශික්ෂණ මන්දිර ජයසේකර, යූ. ඩී. (1977) අධ්‍යාපන වින්‍යන, බත්තරමුල්ල: සසිකලා මුද්‍රණාලය.

අබේපාල, රෝලන්ඩ්. (2011). නව ඉගෙනුම් ප්‍රවණතා 3. කොට්ටාව: සාර ප්‍රකාශන.

එදිරිසිංහ, දයා., පෙරේරා, ඥානදාස. (2001) දාර්ශනික විමර්ශන. දෙහිවල : වත්මා ප්‍රකාශකයෝ සිල්වා, පී. ජී. ජී. (2004) ආචාර වාදය. වරකාපොළ: ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ.

විජේතුංග, එස්. (1996) අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යාව. බත්තරමුල්ල: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

වීරසිංහ, හෙන්රි. (2001) බෞද්ධ හා ග්‍රීක අධ්‍යාපන දර්ශන. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.

නාට්‍ය:

සෝමලතා සුබසිංහ, "පුංචි අපට දැන් තේරෙයි" තොප්පි වෙළෙන්දා" "රත්මලී, ගමරාළ දිව්‍ය ලෝකේ ගිය හැටි, හිමකුමාරි" - කුමාරගේ, ඩී., වලභා සහ මාෂා - පාලිත ලොකුපෝතාගම, "අමර ගියා දිවිය ලෝකේ"